

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce
3. Prijímateľ	Obchodná akadémia, Daxnerova 88, 093 35 Vranov nad Topľou
4. Názov projektu	Zvýšenie kvality vzdelávania na Obchodnej akadémii vo Vranove nad Topľou
5. Kód projektu ITMS2014+	312011Z675
6. Názov pedagogického klubu	Brána k cudzím jazykom
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	25. 10. 2021
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	Učebňa jazykov
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Lenka Čižmariková
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.oavranov.edupage.org

11. Manažérske zhrnutie:

Rozvíjanie zručnosti počúvanie s porozumením
Stratégie a fázy počúvania s porozumením
Využitie moderných piesní, blogov apod.

Na dnešnom stretnutí sme diskutovali o zručnosti počúvania s porozumením, podelili sme sa o skúsenosti s učením tejto zručnosti, pripomenuli sme si rôzne metódy a aktivity, ktoré na hodinách so žiakmi robíme.

Porozumenie znamená, že počúvajúci dokáže rozlíšiť kľúčové fakty od menej dôležitých faktov a detaily hovoreného textu. Rozoznávame nasledujúce typy úloh:

- počúvanie bez odpovede (listening and making no response)
Umožňuje venovať počúvaniu dlhší čas, ale vyžaduje väčšiu prípravu zo strany učiteľa. Materiál na počúvanie musí byť pre žiakov atraktívny a zaujímavý a musí byť sprevádzaný písaným textom alebo vizuálnymi pomôckami.
- sledovanie písaného textu - žiaci sledujú text v učebniciach a zároveň ho počúvajú, vhodný na prezentáciu novej témy, slovnej zásoby alebo gramatiky a poskytuje študentom príležitosť osvojiť si správnu výslovnosť slov,
- sledovanie obrázkov – žiaci sledujú obrázky a zároveň počúvajú, môže sa jednať o opis osôb, činnosti prebiehajúce na obrázkoch, príbeh,
- neformálny monológ učiteľa - učitelia majú tendenciu v triedach priveľa rozprávať, čo sa dá využiť napríklad pre predstavenie témy hodiny,
- príbehy, piesne, filmy - príbehy poskytujú príležitosť naučiť sa novú slovnú zásobu a gramatiku, ale príbehy nesmú byť dlhé; piesne môžu žiakom predstaviť rôzne aspekty kultúry a sú výborným zdrojom pre pochopenie skutočného života cudzích krajín; filmy alebo ich časti, ktoré učiteľ cielene vyberie relevantne k téme hodiny, by sa mali použiť aj s anglickými titulkami a pracovným listom.
- počúvanie s krátkou odpoveďou (listening and making a short response)
Ako zdroj využíva monológy a dialógy, pri ktorých študenti majú reagovať rôznym spôsobom.
- sledovanie inštrukcií - tento typ cvičení má veľa obmien, napríklad skladanie modelov podľa hovoreného návodu, kreslenie obrázkov, – výber správnej položky - základom cvičenia je to, že študenti dostanú zoznam položiek a vyberú to, čo počujú,
- správna/nesprávna odpoveď – žiaci majú zoznam tvrdení a označujú ich „správne/nesprávne“ alebo „áno/nie“, „pravdivé/nepravdivé“,
- identifikácia chýb - existuje v rôznych formách, napríklad žiaci majú zoznam tvrdení, z ktorých niektoré alebo všetky obsahujú nejakú chybu, žiaci počúvajú a opravujú chyby, komplexnejšou formou je text, ktorý obsahuje chyby,
- dopĺňanie textu - žiaci majú text, z ktorého boli odstránené slová alebo frázy, žiaci počúvajú a dopĺňajú text,
- identifikácia špecifických informácií - toto cvičenie imituje skutočné životné situácie, žiaci počúvajú a zapisujú si požadované informácie, učia sa rozoznávať hlavnú myšlienku od detailov, zvyčajne sa skladá z otázok, tabuliek, na ktoré žiaci odpovedajú alebo vyplňajú,
- vyplňanie tabuliek – žiaci počúvajú a vyplňajú požadované informácie do tabuliek, je to výborný zdroj pre ďalšie rozprávanie, keď sa učiteľ alebo žiaci navzájom môžu pýtať otázky alebo rozprávať o tom, čo počuli, aj keď nenapísali veľa.
- počúvanie s dlhšou odpoveďou (listening and making a longer response)
Tento typ úloh vyžaduje nielen pochopenie toho, čo bolo povedané, ale aj schopnosť reprodukovať, rozšíriť, predvídať alebo sumarizovať. Odpovede študentov sú obvykle typu s otvoreným koncom a existuje viac ako jedna správna odpoveď. Slúži hlavne ako základ pre ďalšie rozprávanie alebo samostatný písomný prejav.
- parafrázovanie - je vyššou úrovňou opakovania, od žiakov sa vyžaduje, aby inými slovami vyjadrili to, čo počuli, čím si precvičujú plynulosť,
- odpovedanie na otázky - pravdepodobne najpoužívanejšia technika využívaná v triedach, dôvodom je, že učiteľ sa pýta otázky a študenti odpovedajú, čím sa táto činnosť stáva základnou komunikačnou aktivitou,

- výber odpovede z viacerých možností, dopĺňanie odpovedí s otvoreným koncom - často sa využíva hlavne na testovanie, príprava takýchto cvičení je náročná na čas a učiteľ musí poznať pravidlá ich tvorby ,
- predvídanie - je veľmi dobrou aktivitou na precvičovanie plynulosti, dá sa použiť ako úloha pred počúvaním, keď žiaci odhadujú, o čom bude nahrávka, inou formou tejto úlohy je to, že učiteľ povie začiatok vety a žiaci ju dokončia nasledujúc určité signály – spojky naznačujúce dôvod, účel, prirovnanie,
- sumarizovanie – žiaci potrebujú poznať hlavnú myšlienku textu a odlíšiť ju od detailov, zároveň musia ovládať robenie si poznámok zároveň s počúvaním, čo je veľmi dôležité nielen pre cvičenie samotné, ale hlavne pre ich budúci život .
- počúvanie ako základ pre štúdium a diskusiu (listening as a basis for study and discussion) Čas strávený počúvaním tohto typu cvičenia nie je veľmi dlhý. Slúži ako základ, štartovací bod nasledujúcich aktivít. Žiaci nielen musia rozumieť tomu, čo počúvajú, ale musia byť schopní porovnať rôzne myšlienky, analyzovať a vyhodnotiť počúvaný materiál a obhájiť si svoj názor. – riešenie problémov - žiaci si vypočujú problém a potom v skupinách, vo dvojiciach alebo individuálne riešia problém, dobrým základom pre takéto cvičenie sú programy z rádia, kde ľudia opisujú nejaký problém alebo detektívny príbeh, ktorý majú žiaci rekonštruovať, – počúvanie v oddelených skupinách - učiteľ pripraví dve alebo tri rôzne nahrávky, každá skupina si vypočuje svoj a následne si žiaci vymieňajú informácie a vytvárajú celkový obrázok,
- interpretatívne počúvanie - počúvanie krátkych nahrávok slúži žiakom na identifikáciu kto hovorí, kde sa to odohráva, tému nahrávky alebo vzťahy medzi hovoriacimi,
- hodnotiaci a štylistická analýza - počúvanie v tomto type úlohy neslúži len na porozumenie, po vypočutí nahrávky žiaci rozprávajú o tom, aký to na nich malo účinok, napríklad si vypočujú vtip a zvažujú, či bol zábavný, na akom humore bol založený a či reprezentuje nejaký stereotyp. Ak majú žiaci úspešne splniť úlohu a osvojiť si dané učivo, musí byť úloha zaujímavá, dobre pripravená a prezentovaná. Má byť pripravená takým spôsobom, aby žiaci jasne videli, že boli úspešní a to bez pocitu tlaku a stresu. Toto sa dá dosiahnuť mikroadaptáciou materiálu poskytnutého učebnicou. Výhodou je to, že učiteľ nemusí prácne hľadať nahrávky, ale využije nahrávky z učebnice. Zároveň využije znalosť triedy, úrovne jazyka, klímy, atď. Pri úprave a prispôbovaní úlohy sa dá využiť vynechanie časti cvičenia, pridanie ďalších častí, redukciu, rozšírenie, nahradenie častí cvičenia, úplné prepísanie, modifikácia, zmenu poradia úloh alebo ich rozvetvenie. Úlohy pred počúvaním (pre-listening tasks) slúžia predovšetkým na motiváciu žiakov a oboznámenie sa s témou hodiny. Najčastejšie typy úloh, ktoré používam, sú nasledujúce:
- obrázky - ak učebnica neposkytne žiadne obrázky, hľadáme ich v časopisoch a na internete, pred samotným počúvaním rozdáme študentom obrázky a pýtame sa ich napríklad aby opísali, čo vidia, napísali 10 slov, ktoré sa s danou témou spájajú, alebo aby hádali, o čom asi budú počúvať,
- slovná zásoba – stanovíme žiakom časový limit dvoch alebo troch minút, vyzvem k tabuli niekoľkých žiakov a požiadam ich, aby napísali, ktoré slová sa im s témou spájajú, takýmto spôsobom ich žiaci majú celý čas pred sebou, čo zvyšuje ich sebadôveru a aj slabším žiakom umožňuje lepšie porozumenie počúvanému textu; iným typom tejto aktivity je to, že pripravíme priradovacie cvičenie s novou aj známou slovnou zásobou spolu s definíciami, na toto používam slovník, ktorý je relevantný k vekovej skupine a úrovni znalosti jazyka žiakov,
- správne/nesprávne - učiteľ si pripraví niekoľko viet týkajúcich sa témy, ktoré obsahujú kľúčové slová, pri príprave tejto úlohy je nevyhnutné zvážiť, čo žiaci o danej téme vedia, pretože vety nesmú byť príťažké, žiaci si vety prečítajú a označia ich „správne/nesprávne“ ,

- odpovede na otázky - je takisto možné pripraviť si súbor otázok, buď otázok typu „áno/nie“, alebo otázky na porozumenie, žiaci o nich môžu rozprávať vo dvojiciach alebo skupinách a krátko prezentovať svoje odpovede,
- diskusia/rozprávanie - učiteľ môže pripraviť súbor výrokov a požiadať žiakov, aby sa porozprávali o tom, či s nimi súhlasia alebo nesúhlasia; inou metódou je prezentovať žiakom kľúčovú slovnú zásobu a spýtať sa ich, či dokážu uhádnuť tému nasledujúceho počúvania.

Úlohy na precvičovanie počúvania s porozumením (listening tasks).

Učebnice obvykle ponúkajú jednu úlohu na precvičovanie tejto zručnosti. Avšak pre plné pochopenie a hlavne využitie nahrávky je zvyčajne potrebné prehrať nahrávku žiakom viackrát. Pre jednotlivé prehrávanie nahrávok sa hodia rôzne úlohy. Úlohy počas prvého počúvania - podľa našich skúseností je vhodné ako prvú úlohu ponúknuť takú, ktorá by preverila pochopenie hlavnej myšlienky textu nahrávky.

Dajú sa využiť nasledujúce typy úloh:

- správne/ nesprávne - študenti počas počúvania označujú výroky alebo vety, ktoré obsahujú kľúčové informácie z nahrávky, alebo hlavné myšlienky, príprava takéhoto cvičenia nie je náročná ani dlhá,
- mapy, obrázky - ak učebnica obsahuje obrázky, požiadame žiakov, aby vybrali správny, alebo ich usporiadali do správneho poradia; ďalším typom toho istého cvičenia je sledovanie trasy na mape, ak učebnica vizuálny materiál neobsahuje, vyberieme vhodné obrázky sami, dajú sa použiť aj obrázky z úlohy pred počúvaním,
- výber položky/položiek - učiteľ si pripraví zoznam slov a fráz a žiaci počas počúvania vyberajú to, čo počujú, upevňuje to ich znalosť slovnej zásoby alebo gramatických štruktúr a keďže majú ich zoznam v písomnej forme, slúži ako efektívna pomôcka pre opakovanie,
- vyplňanie tabuliek - učiteľ pripraví tabuľku pre zaznamenávanie kľúčových faktov, ktorú žiaci počas počúvania vyplnia; výhodou tejto úlohy je to, že poskytuje žiakom dostatok času na počúvanie a zároveň zaznamenávanie relevantných faktov, ktoré sú logicky organizované a žiaci sa v nich dokážu ľahšie zorientovať,
- identifikácia chýb - obvykle pripravujem sumár prepisu hovoreného textu a zmením niektoré slová a frázy, žiaci počúvajú a opravujú chyby, avšak nie je vhodné, aby učiteľ poskytol celý prepis textu, pretože potom majú žiaci tendenciu sústreďovať sa na čítanie a nie na počúvanie.

Úloha počas druhého počúvania - v tejto fáze žiaci zvyčajne ovládajú kľúčové slová a frázy a chápu základnú myšlienku nahrávky. Toto je správny čas na to, aby sa sústredili na detaily počúvaného textu. Preto je pre učiteľa vhodné pripraviť úlohy, ktoré vyžadujú dlhšiu odpoveď.

- otázky - keďže sa v tejto práci zameriavam na vlastnú tvorivú prácu učiteľa, pre prípravu otázok potrebuje vyučujúci prepis textu a takisto je potrebné, aby si ho sám vopred dôkladne vypočul, otázky musia byť pripravené takým spôsobom, aby mali žiaci dostatok času zachytiť odpovede, najvhodnejšie je, ak si to učiteľ po vytvorení úlohy vyskúša sám,
- dopĺňanie chýbajúcich informácií - opäť je nevyhnutné, aby učiteľ pred prípravou takéhoto cvičenia mal prepis nahrávky, pripraví vety alebo krátky text, v ktorom chýbajú informácie, zachytávajúce detaily nahrávky,
- výber z viacerých možností - učiteľ pripraví úlohu tak, že využije parafrázovanie, synonymá, antonymá, ale je nevyhnutné, aby poznal spôsob prípravy takýchto úloh,
- sumarizácia - ak si učiteľ praje precvičovať sumarizáciu, môže jednoducho požiadať žiakov, aby počúvali a robili si poznámky a po vypočutí si nahrávky podali zhrnutie toho, čo počuli tak, aby bolo jasné, že dokážu určiť hlavnú myšlienku ako aj vedľajšie myšlienky a argumenty.

Úlohy po počúvaní (post-listening tasks) poskytujú žiakom možnosť, aby si skontrolovali, či porozumeli nahrávke, slovnej zásobe, gramatike a ako sú schopní ďalej s nimi pracovať.

Precvičovanie zručnosti počúvania s porozumením by nemalo byť izolované, ale malo by poskytnúť príležitosť na to, aby pomohlo pri precvičovaní ďalších zručností.

Výborná pomôcka na rozvíjanie počúvania s porozumením sú pesničky. V pesničkách sú niekedy naschvál chyby len preto, aby sa verše rýmovali, alebo aby sa text dal čo najrýchlejšie vysloviť.

Najmä v angličtine by sme takých príkladov našli až až. Napríklad:

Dvojitý negatív v pesničke **Satisfaction** od The Rolling Stones: „I can't get no satisfaction.“

(Správne: „I can't get any satisfaction.“),

nesprávny tvar slovesa v pesničke **Boyfriend** od Justina Biebera: „If I was your boyfriend, I'd treat you good“ (Správne: „If I were your boyfriend, I'd treat you well.“),

nesprávne zámeno v pesničke **Hungry Eyes** od Erica Carmena: „I feel the magic between you and I“ (Správne: „I feel the magic between you and me“).

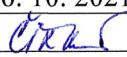
Ešte raz zdôrazňujeme, že **samotné počúvanie pesničiek nikdy nebude stačiť ako jediný zdroj počúvania**. No ak vám robí počúvanie pesničiek v angličtine, nemčine či francúzštine radosť, nevidíme dôvod, prečo by ste si mali túto zábavu odoprieť. Pesničky majú napriek všetkému, čo sme spomínali vyššie, niekoľko malých výhod, a preto **môžu byť vhodným doplnkom vášho systematickejšieho učenia**.

Tipy:

Dajte si takú malú výzvu a **vytvorte si vlastný playlist pesničiek s nejakým spoločným znakom** – pesničky o určitej téme alebo s nejakým gramatickým javom v texte, alebo jednoducho vaše najobľúbenejšie pesničky v jazyku, ktorý sa práve učíte. My sme si dali za úlohu nájsť také pesničky v angličtine, ktoré majú **v refréne nejaké frázové sloveso**. Číže napríklad známe hity ako “Shut Up and Dance”, “Show Must Go On”, “Never Give Up” alebo “Turn Off The Light”.

12. Závery a odporúčania:

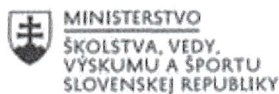
V súčasnosti je na trhu dostupných veľa rôznych učebníc anglického jazyka a zručnosti počúvania s porozumením je v nich venovaný dostatočný priestor. Mnohokrát ale učitelia jednoducho prevezmú to, čo je v učebniciach ponúkané, avšak nie vždy sú tieto aktivity a úlohy vhodné pre študentov ich školy, nekorešpondujú s ich vekom, záujmami a schopnosťami. Je preto nevyhnutné sa zamyslieť nad týmito cvičeniami a zvážiť ich štruktúru, postupnosť a prípadne ich prispôbiť, alebo úplne prepracovať s cieľom plne využiť ich potenciál nielen pre samotné počúvanie, ale aj pre ďalšie využitie cieľových zložiek jazyka ponúkaných daným cvičením v ďalších aktivitách, ktoré môžu študentom pomôcť v ich lepšom osvojení si. Na žiadnu zručnosť by sa nemalo nahliadať individuálne, bez prepojenia na iné zručnosti, čo potvrdzuje, že počúvanie s porozumením je aktívnou zručnosťou. Keď sa žiaci zúčastňujú konverzácie, počúvajú a zároveň odpovedajú, zastavujú partnerov v komunikácii, pýtajú si vysvetlenie, alebo zopakovanie. Samozrejme, stretávame sa so situáciami, keď počúvame aj pasívnejším spôsobom, napríklad na prednáške, pri pozieraní filmu, alebo počúvaní správ. Aktívne počúvanie znamená, že učiaci sa musí počas počúvania aktivizovať svoje myslenie. Takýmto spôsobom si rozvinú aktívny prístup a aktivizujúce stratégie napomáhajúce počúvaniu. Zlepšenie v zručnosti počúvanie s porozumením poskytuje základ pre rozvoj ďalších zručností, teda napomáha komunikatívnej výučbe.

13. Vypracoval (meno, priezvisko)	Mgr. Renáta Jakubčinová
14. Dátum	26. 10. 2021
15. Podpis	
16. Schválil (meno, priezvisko)	Mgr. Lenka Čížmariková
17. Dátum	26. 10. 2021
18. Podpis	

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu

Príloha správy o činnosti pedagogického klubu

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky sociálny fond
Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

Prioritná os:	Vzdelávanie
Špecifický cieľ:	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce
Prijímateľ:	Obchodná akadémia, Daxnerova 88, 093 35 Vranov nad Topľou
Názov projektu:	Zvýšenie kvality vzdelávania na Obchodnej akadémii vo Vranove nad Topľou
Kód ITMS projektu:	312011Z675
Názov pedagogického klubu:	Brána k cudzím jazykom

PREZENČNÁ LISTINA

Miesto konania stretnutia: Obchodná akadémia, Vranov nad Topľou, **Učebňa jazykov**

Dátum konania stretnutia: **25. 10. 2021**

Trvanie stretnutia: od 15.30 h do 18.30 h

Zoznam účastníkov/členov pedagogického klubu:

č.	Meno a priezvisko	Podpis	Inštitúcia
1.	Mgr. Lenka Čížmariková		OA, Vranov n. T.
2.	Mgr. Irena Grominová		OA, Vranov n. T.
3.	Mgr. Renáta Jakubčinová		OA, Vranov n. T.
4.	PaedDr. Mária Kočíková		OA, Vranov n. T.
5.	Mgr. Miroslava Kosová		OA, Vranov n. T.
6.	Mgr. Alexander Goľa		OA, Vranov n. T.